

Bruxelles, den 12. maj 2026
(OR. en)

Interinstitutionel sag:
2026/0060(NLE)

8931/26
ADD 1

RECH 207
RELEX 601

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Tidl. dok. nr.: 8120/26

Vedr.: *Forberedelse af samlingen i Rådet (konkurrenceevne (det indre marked, industri, forskning og rummet)) den 28.-29. maj 2026*
Rådets henstilling om en EU-ramme for videnskabsdiplomati
– Vedtagelse

RÅDETS HENSTILLING

om en EU-ramme for videnskabsdiplomati

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292 sammenholdt med artikel 182, stk. 5,

som henviser til forslag fra Europa-Kommissionen, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Videnskab er et globalt offentligt gode, der udvider grænserne for viden og udvikler løsninger til gavn for menneskeheden gennem grundforskning og anvendt forskning, i hele den offentlige og den private sektor.
- (2) Videnskabens universelle sprog har potentialet til at forbinde og inspirere mennesker og nationer.
- (3) Videnskab har altid været en drivkraft for europæisk integration og bidrager til at forme den europæiske identitet baseret på fælles principper og værdier.
- (4) Videnskab, forskning, innovation og videregående uddannelse er kerneelementer i Unionens bløde magt og bidrager til at styrke Unionens forbindelser med tredjelande.

- (5) Der er behov for at sikre, at det internationale forsknings- og innovationssystem både er åbent og sikkert efter princippet "så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt" i overensstemmelse med Rådets henstilling om forbedring af forskningssikkerheden¹.
- (6) Forskning og innovation er kernen i Unionens konkurrenceevne, modstandsdygtighed, velstand og samfundsmæssige velfærd og bidrager samtidig også til beskyttelsen af dens interesser og værdier.
- (7) Horisont Europa er verdens største multilaterale forsknings- og innovationsprogram, og programmet er åbent for deltagelse af tredjelande, herunder gennem associering med programmet for betroede partnerlande i og uden for Unionens naboskabsområde, samt for deltagelse af forskere fra hele verden.
- (8) Initiativet "Vælg Europa for Videnskab"² sigter på at gøre Unionen mere attraktiv for forskere fra hele verden, navnlig gennem tilskud fra Det Europæiske Forskningsråd (ERC)³ og Marie Skłodowska-Curie-aktiviteterne (MSCA)⁴ samt instrumenterne, der er fastlagt på nationalt og, hvis det er relevant, på subnationalt plan.
- (9) Udviklingen og udbredelsen af banebrydende teknologi såsom kunstig intelligens (AI) eller kvanteteknologi bidrager til at øge den globale konkurrence og har stor indvirkning på menneskers liv. Anvendelsen af AI i videnskaben som en transformativ kraft skaber hidtil usete muligheder og udfordringer, f.eks. i forbindelse med intellektuel ejendom, datastyring, videnskabelig publikationsvirksomhed, modeldeling, adgang til viden og computerkraft samt videnskabelig etik og integritet.

¹ Rådets henstilling af 23. maj 2024 om forbedring af forskningssikkerheden (EUT C, C/2024/3510, 30.5.2024).

² https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe_en.

³ <https://erc.europa.eu/homepage>.

⁴ <https://marie-sklodowska-curie-actions.ec.europa.eu/>.

- (10) Unionen står over for et uforudsigeligt geopolitisk miljø, der er kendetegnet ved et stigende pres på internationalt samarbejde, demokrati, multilateralisme, retsstatsprincippet og videnskaben selv.
- (11) Statslige og ikkestatslige aktører udøver et stigende pres på globale goder og fællesressourcer, herunder på områder uden for national jurisdiktion.
- (12) Fremskridtene har været utilfredsstillende med hensyn til at opfylde De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling⁵ og verdensmålene for bæredygtig udvikling eller finde en løsning på den tredobbelte globale krise med klimaforandringer, tab af biodiversitet og forurening, hvilket kræver en fælles indsats mellem lande baseret på videnskabelig evidens.
- (13) Unionen og dens medlemsstater er blandt de vigtigste aktører bag globale mellemstatslige videnskabspolitiske organer såsom Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer (IPCC)⁶ og Den Mellemstatslige Videnspolitikplatform vedrørende Biodiversitet og Økosystemydelser (IPBES)⁷ og Det Mellemstatslige Videnskabspolitiske Panel om Kemikalier, Affald og Forebyggelse af Forurening (ISP-CWP)⁸.
- (14) Forskning giver det nødvendige grundlag for at understøtte internationale aftaler og støtte politiske beslutninger på tværs af en lang række sektorspecifikke diplomatiske områder, hvor det er relevant.
- (15) Udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP), påvirker forsknings- og innovationspolitikker, både direkte, f.eks. ved at indføre begrænsninger for samarbejde med visse internationale partnere og konkurrenter, og indirekte, f.eks. ved at fremme internationalt samarbejde og skabe lige vilkår.

⁵ <https://sdgs.un.org/2030agenda>.

⁶ <https://www.ipcc.ch/>.

⁷ <https://www.ipbes.net/>.

⁸ <https://www.unep.org/isp-cwp>.

- (16) Da viden, forskning og innovation mere end nogensinde omsættes til magt og geopolitisk indflydelse, vil det gavne en stærk og uafhængig Union at udnytte Unionens forsknings- og innovationsaktiver bedre og opbygge mange forskellige strategiske partnerskaber.
- (17) I betragtning af den stigende forbindelse mellem videnskab, teknologi og innovation på den ene side og udenrigs- og sikkerhedspolitik på den anden side, som det fremgår af talrige EU-politikdokumenter⁹ og nylige vigtige rapporter¹⁰, er der behov for en EU-ramme for videnskabsdiplomati.

⁹ Bl.a. Kommissionens meddelelse om den globale tilgang til forskning og innovation (COM(2021) 252 final af 18.5.2021) og dertilhørende rådskonklusioner (12301/21 af 28.9.2021), Fælles meddelelse om styrkelse af EU's bidrag til regelbaseret multilateralisme, JOIN(2021) 3 final af 17.2.2021, Rådets konklusioner om principper og værdier for internationalt samarbejde inden for forskning og innovation (10125/22 af 10.6.2022), Rådets konklusioner om styrkelse af forskningens og innovationens rolle og betydning i den politiske beslutningsproces i Unionen (16450/23 af 8.12.2023), Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for forsknings- og teknologiinfrastrukturer (COM(2025) 497 final/2 af 30.9.2025), fælles meddelelse om styrkelse af EU's økonomiske sikkerhed (JOIN(2025) 977 final af 3.12.2025) og Rådets henstilling af 23. maj 2024 om forbedring af forskningssikkerheden (EUT C, C/2024/3510, 30.5.2024).

¹⁰ Enrico Letta, *Much more than a market – Speed, Security, Solidarity. Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens*, 2024, Europa-Kommissionen: *The future of European competitiveness. Part A, A competitiveness strategy for Europe*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2025, Europa-Kommissionen: *Align, act, accelerate – Research, technology and innovation to boost European competitiveness*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2024, Europa-Kommissionen: *A European framework for science diplomacy – Recommendations of the EU Science Diplomacy Working Groups*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2025.

- (18) Ved at sammenkoble og styrke dialogen mellem videnskab og diplomati spiller videnskabsdiplomati en afgørende rolle med hensyn til at:
- a) beskytte og fremme Unionens demokratiske værdier, strategiske interesser samt teknologiske og datamæssige suverænitæt
 - b) styrke Unionens position som en af de førende globale aktører inden for videnskab og teknologi gennem et åbent og sikkert internationalt videnskabeligt samarbejde
 - c) styrke tilliden til videnskab, fremme udbredelsen af fremsyn og videnskabelig rådgivning i beslutningsprocesser og forbedre offentligt engagement
 - d) maksimere virkningen af Unionens forsknings- og innovationspotentialer med henblik på at fremme fred, beskyttelse af menneskerettighederne, multilateralisme og en regelbaseret international orden og
 - e) styrke Unionens forpligtelse til at forvalte globale offentlige goder og fællesgoder bæredygtigt, bekæmpe den tredobbelte globale krise med klimaforandringer, tab af biodiversitet og forurening samt bidrage til opfyldelsen af De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling og verdensmålene for bæredygtig udvikling.
- (19) Unionens videnskabsdiplomati bør:
- a) fortsat være fast forankret i kernen af Unionens værdier som fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union, herunder frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne

- b) navnlig være baseret på de principper og værdier, der ligger til grund for internationalt samarbejde inden for forskning og innovation – som skitseret i den globale tilgang til forskning og innovation¹¹, pagten for forskning og innovation i Europa¹², Marseillerklæringen om internationalt samarbejde inden for forskning og innovation¹³ og Bruxelleserklæringen "Multilateral dialogue on principles and values for international cooperation in research & innovation"¹⁴ – navnlig akademisk frihed og frihed til videnskabelig forskning, videnskabelig topkvalitet, forskningsetik og -integritet, forskningssikkerhed, ligestilling mellem kønnene, lige muligheder for alle, mangfoldighed og inklusivitet, åben videnskab og åbne data samt evidensbaseret politikudformning
- c) gennemføres med fuld respekt for de respektive kompetencer som fastlagt i traktaten og i overensstemmelse med Unionens optræden udadtil og relevante programmer, navnlig Horisont Europa.
- (20) Videnskabsdiplomati bør ikke bruges som en mekanisme til at undergrave sanktioner på EU-plan.
- (21) De Forenede Nationers Organisation for Uddannelse, Videnskab og Kultur (UNESCO) og andre multilaterale organisationer fremmer globale og regionale dialoger om videnskabsdiplomati, som Unionen bør bidrage til.
- (22) For at forfølge sine interesser og inddrage statslige og ikkestatslige aktører bør Unionen handle strategisk og koordineret inden for videnskabsdiplomati over for sine globale partnere og konkurrenter, som investerer i deres egne kapaciteter inden for videnskabsdiplomati.

¹¹ Kommissionens meddelelse om den globale tilgang til forskning og innovation (COM(2021) 252 final af 18.5.2021).

¹² Rådets henstilling (EU) 2021/2122 af 26. november 2021 om en pagt for forskning og innovation i Europa (EUT L 431 af 2.12.2021).

¹³ <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/sites/default/files/2022-03/d-claration-de-marseille--17072.pdf>.

¹⁴ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/94d6bb42-1fe7-478c-b6b4-d0be4dfb0204_en?filename=brussels-ministerial-statement-2024-02.pdf.

- (23) Der er behov for at styrke retfærdige og gensidigt fordelagtige partnerskaber med det globale syd, navnlig i regioner af strategisk relevans for Unionen, herunder gennem Team Europe-initiativer inden for rammerne af Global Gateway og trepartssamarbejdsmechanismer, med henblik på at støtte unge forskere og hjerne-cirkulation, styrke den videnskabelige kapacitet, tackle forskningsasymmetrier, fremme fælles videndannelse og tackle fælles globale udfordringer.
- (24) Flere medlemsstater har udviklet og vedtaget nationale strategier for videnskabsdiplomati og styrket den videnskabelige og teknologiske kapacitet i deres diplomatiske tjenester i ind- og udland.
- (25) I betragtning af de mange igangværende aktiviteter er det nødvendigt at sikre sammenhæng og optimere anvendelsen af ressourcer inden for videnskabsdiplomati, både på EU-plan og medlemsstatsplan. Med henblik herpå er der behov for koordinering, peerlæring og udveksling af bedste praksis, og Kommissionen bør, hvor det er relevant, yde skræddersyet vejledning og bistand til medlemsstaterne under hensyntagen til deres specifikke situationer og eksisterende forskelle.
- (26) Videnskabsdiplomati kan bidrage til at fremme og realisere det europæiske forskningsrum (EFR), både internt og med hensyn til dets eksterne dimension. Derfor er indførelsen af en EU-ramme for videnskabsdiplomati medtaget i politikdagsordenen for EFR 2025-2027¹⁵, som bidrager til arbejdet med begrebet "femte frihed" – det indre marked for forskning og innovation¹⁶.

¹⁵ Rådets henstilling af 24. juni 2025 om politikdagsordenen for det europæiske forskningsrum 2025-2027 (EUT C, C/2025/3593, 30.6.2025).

¹⁶ Enrico Letta, idem.

- (27) Unionen bygger på en stærk arv af initiativer, der har formet det globale videnskabsdiplomati, herunder Den Europæiske Organisation for Nuklear Forskning (CERN)¹⁷ og Det Internationale Institut for Anvendt Systemanalyse (IIASA)¹⁸. I de seneste år er der opstået et dynamisk europæisk fællesskab af forskere og praktikere inden for videnskabsdiplomati, hvilket f.eks. har ført til oprettelsen af EU's alliance for videnskabsdiplomati¹⁹ og EU's udenrigsministeriers netværk for videnskabsdiplomati og rådgivning²⁰.
- (28) Unionen og dens medlemsstater bør derfor konsolidere sig som globale ledere inden for videnskabsdiplomati for at forsvare deres egne interesser, fremme europæiske værdier og tjene det globale offentlige gode.
- (29) I denne henstilling forstås ved:
- a) "videnskab": systematisk undersøgelse af den fysiske og sociale verdens struktur og adfærd gennem observationer, eksperimenter, analyser, fortolkning og afprøvning af teorier i forhold til den indhentede empiriske dokumentation. Det omfatter naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, matematik og medicin samt samfundsvidenskab, humaniora og kunst og dækker både grundforskning og anvendt forskning i den offentlige og private sektor
 - b) "diplomati": statslige og ikkestatslige aktørers varetagelse af internationale forbindelser med fredelige midler såsom dialog og forhandling, herunder gennem repræsentanter i udlandet
 - c) "videnskabsdiplomati": direkte eller indirekte anvendelse af videnskab, videnskabelig evidens og videnskabeligt samarbejde som grundlag for og til støtte for udenrigspolitik på forskellige niveauer samt anvendelse af diplomati til støtte for og fremme af internationalt samarbejde og videnskabelige fremskridt.

¹⁷ <https://home.cern/>.

¹⁸ <https://iiasa.ac.at/>.

¹⁹ <https://www.science-diplomacy.eu/>.

²⁰ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/strategy/strategy-research-and-innovation/europe-world/international-cooperation/science-diplomacy_en#eu-ministries-of-foreign-affairs-science-diplomacy-and-advice-network.

- (30) Denne henstilling berører hverken medlemsstaternes kompetencer på noget politikområde, herunder udenrigs- og sikkerhedspolitik, eller de videnskabelige institutioners autonomi og uafhængighed,

HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE, at de under fuld hensyntagen til nærhedsprincippet, proportionalitetsprincippet, institutionel autonomi og akademisk frihed og i overensstemmelse med medlemsstaternes særlige nationale forhold, forskellige udgangspunkter og deres kompetencer i henhold til traktaten og under hensyntagen til behovet for at optimere ressourcerne både på EU-plan og medlemsstatsplan iværksætter følgende strategiske, operationelle og understøttende tiltag:

Strategiske tiltag

1. anerkende betydningen af videnskabsdiplomati som et element i deres forskning og innovation og udenrigs- og sikkerhedspolitik såvel som dets bidrag til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik ved at anerkende dets potentiale inden for de relevante politiske strategier
2. i samarbejde med Kommissionen maksimere virkningen af videnskabsdiplomati til fremme af Unionens værdier, herunder frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, samt fred og multilateralisme
3. anerkende videnskabsdiplomatiets potentiale til at fremme internationale samarbejdsaktiviteter inden for videnskab, forskning og innovation og anvende videnskabsdiplomatiske tiltag til at positionere Unionen som en global leder inden for akademisk frihed, frihed til videnskabelig forskning, åben videnskab og åbent og sikkert internationalt samarbejde inden for forskning, teknologi og innovation, herunder gennem initiativet "Vælg Europa for Videnskab" på grundlag af en Team Europe-tilgang og gennem tredjelandes associering med Horisont Europa-programmet og Euratomprogrammet

4. i samarbejde med Kommissionen udnytte videnskabsdiplomati til at gavne Unionens konkurrenceevne, modstandsdygtighed, velstand og samfundsmæssige velfærd, f.eks. for bedre at positionere de muligheder, som partnerskaber med Unionen giver, herunder via Global Gateway-strategien²¹, for at fremme europæiske teknologier og for at støtte Unionens rolle i fastsættelsen af globale tekniske standarder samt Unionens teknologiske og datamæssige suverænitæt på grundlag af princippet om gensidighed med hensyn til åbenhed og datadeling
5. i samarbejde med Kommissionen fremme tværfaglig dialog på EU-plan og på nationalt og subnationalt plan mellem de forskellige aktører inden for videnskabsdiplomati om, hvordan man afvejer videnskabelige mål med udenrigs- og sikkerhedspolitiske interesser, idet der især tages hensyn til behovet for a) at vurdere virkningerne af restriktioner på internationalt videnskabeligt samarbejde, b) at identificere og afbøde de økonomiske og forskningssikkerhedsmæssige risici, navnlig på kritiske og følsomme teknologiområder, og c) at udforske og udnytte mulighederne for gennem videnskabsdiplomati at forberede grundlaget for tiltag inden for forskning og innovation og udenrigs- og sikkerhedspolitik
6. i samarbejde med Kommissionen og under behørig hensyntagen til sikkerhedsproblemer i forbindelse med teknologier med dobbelt anvendelse og andre følsomme teknologier identificere specifikke områder, hvor videnskabsdiplomati kan anvendes som et tillidsskabende redskab til at opretholde og fremme dialogen med tredjelande, når dette anses for gavnligt og i overensstemmelse med udenrigs- og sikkerhedspolitikken, samtidig med at det sikres, at en sådan dialog ikke fører til uautoriseret overførsel af følsom viden til udenlandske militær- eller efterretningstjenester eller undergraver sanktioner på EU-plan

²¹ https://commission.europa.eu/topics/international-partnerships/global-gateway_en.

7. hvor det kan tilføre merværdi til eksisterende politiske processer, anvende videnskabsdiplomati til at fremme gennemførelsen af De Forenede Nationers 2030-dagsorden og verdensmålene for bæredygtig udvikling, til at støtte udviklingen og gennemførelsen af internationale aftaler, til at imødegå globale bæredygtighedsudfordringer, herunder i skrøbelige og geopolitisk strategiske miljøer såsom Arktis, Middelhavet, EU's østlige grænse og Vestbalkan og til at forvalte globale goder og fællesgoder på en bæredygtig måde i et fragmenteret geopolitisk miljø, herunder områder uden for national jurisdiktion såsom det åbne hav og dybhavet, Antarktis, det jordnære kredsløb, månen og andre himmellegemer samt fællesgoder såsom radiospektret og en stjerneklar og stille nattehimmel
8. i samarbejde med Kommissionen fremme Unionens lederskab inden for globalt videnskabsdiplomati ved a) at engagere sig i debatten om globalt videnskabsdiplomati, som UNESCO og andre internationale fora har fremmet, og ved b) at styrke båndene og opbygge alliancer med betroede partnere i hele verden med udgangspunkt i Unionens og medlemsstaternes fælles interesser og baseret på fælles principper og værdier inden for forskning og innovation
9. på grundlag af vellykkede eksempler såsom grundforskning og anvendt forskning inden for synkrotronstråling i Mellemøsten (SESAME)²² anvende videnskabsdiplomati til at lette etableringen og udviklingen af internationale forskningsinfrastrukturer og dermed fremme Unionens ambitioner og samlingskraft
10. i samarbejde med Kommissionen positionere europæiske forsknings- og teknologiinfrastrukturer som strategiske aktiver for Unionens bløde magt inden for videnskabsdiplomati²³ og som centrale drivkræfter for Unionens strategiske autonomi og videnskabelige topkvalitet ved at udnytte deres potentiale til at tiltrække de bedste talenter, deres bidrag til innovation, banebrydende forskning, videngenerering, fastsættelse af standarder og udveksling af søgbare, tilgængelige, interoperable og genanvendelige data (FAIR-data) samt deres rolle med hensyn til at fremme bilaterale og multilaterale forbindelser

²² <https://www.sesame.org.jo/>.

²³ Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for forsknings- og teknologiinfrastrukturer (COM(2025) 497 final/2 af 30.9.2025, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/>).

Operationelle tiltag

11. hvor der ikke allerede findes sådanne ordninger, der tager udgangspunkt i eksisterende strukturer, overveje at etablere passende støtteordninger til koordinering af videnskabsdiplomati på tværs af regeringen og med centrale interessenter på forskellige niveauer, herunder ved at udpege en national koordinator for videnskabsdiplomati, hvis det er relevant, og ved at undersøge synergier med andre sektorspecifikke diplomatiske områder, herunder inden for klima, grøn omstilling, vand, havene, polaregnene, rummet, energi og sundhed, med særlig vægt på de tværgående forbindelser til teknologisk og digitalt diplomati samt kulturelt diplomati

12. hvor det er relevant og eventuelt i samråd med Kommissionen, overveje at udarbejde nationale køreplaner for interesse- og værdibaserede videnskabsdiplomatiske tiltag, der skal ajourføres med jævne mellemrum, på grundlag af: a) kortlægning af strategiske tematiske og geografiske prioriteter og interesser på EU-plan, nationalt og eventuelt subnationalt plan, der er aftalt mellem de relevante interessenter inden for videnskabsdiplomati, og b) en vurdering af, om der er gensidige interesser i og muligheder for samarbejde mellem Unionen og tredjelande på specifikke områder, herunder gennem deltagelse i og associering med Horisont Europa

13. gennemgå og om nødvendigt styrke de videnskabelige rådgivnings- og fremsynsmekanismer i udenrigsministerierne og andre relevante ministerier med henblik på at identificere kapacitetsmangler og udarbejde anbefalinger til forbedring af disse science-for-policy-mekanismer, herunder ved eventuelt at indsætte forskere og forskningspersonale²⁴ som videnskabelige rådgivere i diplomatiske tjenester, alt efter hvad der er relevant, på baggrund af erfaringerne fra eksisterende mekanismer for videnskabelig rådgivning på globalt plan, EU-plan og nationalt og subnationalt plan og dermed støtte en bredere indsats for at fremme brugen af videnskabelig evidens i den offentlige politikudformning²⁵, herunder gennem EFR-indsatsen for at fremme europæisk videnskab for politik
14. gennemgå og om nødvendigt styrke videnskabsministeriernes diplomatiske og internationale samarbejdsmechanismer og andre relevante strukturer inden for forskning og innovation ved at identificere kapacitetsmangler og udvikle foranstaltninger til at forbedre de diplomatiske færdigheder i disse mekanismer, herunder ved eventuelt at indsætte erfarne diplomatiske rådgivere i videnskabelige institutioner

²⁴ Jf. Rådets henstilling af 18. december 2023 om en europæisk ramme for at tiltrække og fastholde forsknings-, innovations- og iværksættertalenter i Europa (EUT C, C/2023/1640, 29.12.2023).

²⁵ I overensstemmelse med Rådets konklusioner om styrkelse af forskningens og innovationens rolle og betydning i den politiske beslutningsproces i Unionen (16450/23 af 8.12.2023).

15. i samarbejde med Kommissionen intensivere Unionens engagement i og støtte til videnskabsbaserede internationale organisationer på en koordineret måde, herunder globale mellemstatslige videnskabspolitiske platforme, og styrke samarbejdet med ikkestatslige internationale organisationer, der er aktive inden for videnskabsdiplomati, såsom Det Internationale Videnskabsråd (ISC)²⁶ og Geneva Science and Diplomacy Anticipator (GESDA)²⁷ samt organisationer, der arbejder med tekniske standarder og konventioner
16. i samarbejde med Kommissionen skabe netværk og synergier mellem videnskabs- og teknologiattachéer i Unionens og medlemsstaternes diplomatiske repræsentationer i hele verden for at maksimere deres kort- og langsigtede effekt og gøre bedre brug af eksisterende ressourcer, herunder nationale netværk og digitale platforme, samtidig med at der fortsat fokuseres på koordinering snarere end på at skabe nye strukturer, og unødvendige administrative byrder undgås
17. i samarbejde med Kommissionen støtte Unionens opsøgende arbejde inden for videnskabsdiplomati ved at anlægge en struktureret tilgang til medlemsstaternes videnskabelige diaspora, ved at bistå med oprettelsen af relevante netværk i samarbejde med akademiske udvekslingstjenester og andre eksisterende relevante mekanismer, ved at gøre bedre brug af alumninetværk inden for programmer og mobilitetsordninger på nationalt plan og EU-plan såsom Marie Curie Alumni Association²⁸ og Erasmus Mundus Association²⁹ og ved at udnytte veletablerede arrangementer, der fremmer videnskabsbaseret mellemfolkeligt engagement på tværs af geopolitiske skel
18. udvikle en strategisk tilgang til flygtningeforskere og forskere i fare med henblik på at lette deres fortsatte bidrag til forskning og innovation på grundlag af de principper og værdier, som Unionen står for, samtidig med at de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger gennemføres

²⁶ <https://council.science/>.

²⁷ <https://www.gesda.global/>.

²⁸ <https://www.mariecuriealumni.eu/>.

²⁹ <https://www.em-a.eu/>.

19. arbejde hen imod et virkningsfuldt samarbejde med det globale syd ved at opbygge retfærdige videnskabsdiplomatiske partnerskaber, der vil fremme bidraget fra lokal viden og ekspertise til fælles globale udfordringer og skabe muligheder for kapacitetsopbygning og dermed også afhjælpe asymmetrier i forsknings- og innovationskapacitet

Understøttende tiltag

20. fremme forbindelser mellem medlemsstaternes diplomatiske tjenester på den ene side og forskningsudførende organisationer, universiteter og andre videregående uddannelsesinstitutioner på den anden side, herunder alliancer mellem Europauniversiteter, forskningsfinansierende organisationer, forskere og forskningspersonale samt civilsamfundet og ikkestatslige aktører, som kan åbne nye muligheder for innovation og styrke globale partnerskaber ud over de traditionelle kanaler mellem regeringen og den akademiske verden
21. i samarbejde med Kommissionen støtte udviklingen af positive videnskabsdiplomatiske fortællinger, der bygger på multi- og tværfaglig forskning og systematisk inddrager samfundsvidenskab og humaniora, samt udbredelsen af disse resultater gennem videnskabelige publikationer, kommunikation og engagement med offentligheden med henblik på at øge tilliden til videnskaben, styrke informationsrummets integritet, bekæmpe desinformation og værne om demokrati, frihed og multilateralisme

22. fremme flersprogethed inden for videnskabsdiplomati og sproglig mangfoldighed i videnskaben i overensstemmelse med G20-anbefalingerne om videnskabeligt engagement³⁰
23. med fuld respekt for nationale kompetencer inden for uddannelse og akademisk frihed tilskynde til integration af elementer vedrørende videnskabsdiplomati, videnskabens rolle i internationalt samarbejde og evidensbaseret politikudformning i relevante uddannelsesprogrammer med henblik på at øge yngre generationers kendskab til forbindelserne mellem videnskab, politik og globale udfordringer, f.eks. ved at fremme ungdomsambassadører for videnskabsdiplomati, hvis dette ønskes
24. i samarbejde med akademiske institutioner overveje at tilbyde uddannelse i videnskabsdiplomati til videnskabsfolk og diplomater samt til fagfolk, der arbejder i grænselandet mellem videnskab og diplomati, i samarbejde med de relevante interessenter, herunder ved at integrere moduler om videnskabsdiplomati i studieprogrammerne for diplomatiske akademier og i uddannelsen af diplomater, inden de udstationeres i udlandet,

HENSTILLER, AT KOMMISSIONEN iværksætter følgende tiltag, navnlig for at støtte gennemførelsen af punkt 1-24 i denne henstilling:

25. støtte en kortlægning af Unionens videnskabsdiplomatiske aktører, strategier og uddannelses tilbud og af videnskabsdiplomatiske indsatser fra Unionens partnere og konkurrenter med henblik på at få et overblik over de eksisterende nationale rammer og de aktuelt tilgængelige videnskabsdiplomatiske ressourcer og bedste praksisser samt over det globale videnskabsdiplomatiske miljø, som Unionen og dens medlemsstater opererer i, og derved også bidrage til at mindske forskellene mellem medlemsstaterne

³⁰ https://g7g20-documents.org/fileadmin/G7G20_documents/2025/G20/South%20Africa/Sherpa-Track/Research%20and%20Innovation%20Ministers/1%20Ministers'%20Language/Research%20and%20Innovation_Recommendations%20on%20Science%20Engagement_23.09.2025.pdf.

26. styrke overvågningen af banebrydende udviklinger inden for forskning, teknologi og innovation såsom den øgede anvendelse af AI i videnskaben inden for rammerne af Unionens overordnede AI-politik³¹ ved at vurdere deres konsekvenser for videnskabeligt samarbejde, forskningsintegritet, etik, beskyttelse af intellektuel ejendom og Unionens konkurrenceevne og modstandsdygtighed, værdiskabelse og teknologiske suverænitet og fremme en menneskecentreret, ansvarlig, gennemsigtig, retfærdig og sikker anvendelse af disse teknologier på globalt plan
27. muliggøre en regelmæssig udveksling mellem videnskabsfolk og diplomater og med eksperter, der arbejder i grænsefladen herimellem, gennem oprettelsen af en virtuel europæisk platform for videnskabsdiplomati, som er baseret på en Team Europe-tilgang og om muligt bygger på eksisterende platforme og netværk på EU-plan og nationalt plan, som kan medvirke til at finde emner for fælles videnskabsdiplomatiske tiltag over for relevante lande og regioner af interesse for Unionen
28. nedsætte en ad hoc-kontaktgruppe inden for den eksisterende EFR-ramme (f.eks. EFR-forummets stående undergruppe om den globale tilgang), som kan aktiveres ad hoc, for at støtte udviklingen af en fælles reaktion inden for forskning og innovation, når det er nødvendigt som reaktion på geopolitiske udviklinger såsom trusler mod Unionens økonomiske sikkerhed, militære aggressioner eller demokratiske tilbageskridt, herunder ved at støtte en koordineret risikovurdering og beredskabsplanlægning i forbindelse med internationalt forskningssamarbejde

³¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/ai-office>.

29. integrere Den Europæiske Unions ramme for videnskabsdiplomati i rammeprogrammet for forskning og innovation og andre EU-programmer, herunder forsknings- og uddannelsesprogrammet for Euratom, ved at fremme instrumenter såsom initiativet "Vælg Europa for Videnskab", associering med og international deltagelse i Horisont Europa, videnskabs- og teknologiaftaler, Global Gateway-projekter, den europæiske åbne videnskabscloud³², europæiske forskningsinfrastrukturkonsortier (ERIC'er)³³ og Eurekanetværket³⁴ såvel som initiativer rettet mod specifikke geografiske regioner og emner såsom partnerskabet for forskning og innovation i Middelhavsområdet (PRIMA) 2021-2027³⁵, AU-EU-innovationsdagsordenen³⁶, Global Health – Partnerskabet mellem de Europæiske Lande og Udviklingslandene vedrørende Kliniske Forsøg (EDCTP) 2021-2027³⁷, Mission Innovation³⁸ og forsknings- og innovationsalliancen for hele Atlanterhavet (AAORIA)³⁹
30. lette oprettelsen af et center for videnskabsdiplomati i Middelhavsområdet som bebudet i pagten for Middelhavsområdet⁴⁰ på grundlag af de eksisterende aktiviteter i regionen samt udvikle fælles videnskabsdiplomatiske tiltag i og sammen med Mellemøsten i tæt samarbejde med medlemsstaterne (fælles politisk tiltag) og styrke de videnskabsdiplomatiske dialoger med centrale multilaterale og internationale partnere såsom Den Afrikanske Union (AU), Sammenslutningen af Latinamerikanske og Caribiske Stater (CELAC), Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer (ASEAN) og Centralasien samt med EU-kandidatlande og tredjelande, der er associeret med rammeprogrammet for forskning og innovation, alt efter hvad der er relevant

32 <https://eosc.eu/>.

33 <https://www.eric-forum.eu/>.

34 <https://www.eurekanetwork.org/>.

35 <https://prima-med.org/>.

36 https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2023-07/ec_rtd_au-eu-innovation-agenda-final-version.pdf.

37 <https://www.edctp.org/>.

38 <https://mission-innovation.net/>.

39 <https://allatlanticocean.org/>.

40 Fælles meddelelse om pagten for Middelhavsområdet (JOIN(2025) 26 final af 16.10.2025).

31. styrke leveringen af videnskabelig rådgivning til udenrigs- og sikkerhedspolitikken, navnlig gennem aktiviteterne i Europa-Kommissionens Fælles Forskningscenter (JRC)⁴¹ og mekanismen for videnskabelig rådgivning⁴² samt Unionens decentrale agenturer⁴³, herunder ved at støtte internationale dialoger i samarbejde med internationale videnskabelige rådgivningsorganer.

GENNEMFØRELSE, KOMMUNIKATION OG RAPPORTERING

Medlemsstaterne anbefales at gennemføre punkt 1-24 i denne henstilling i henhold til deres specifikke forhold, så snart det er praktisk muligt.

Det anbefales, at Kommissionen og medlemsstaterne oplyser den brede offentlighed om betydningen af videnskabsdiplomati.

Det anbefales, at Kommissionen overvåger fremskridtene med gennemførelsen af denne henstilling ved hjælp af de eksisterende EFR-forvaltningsstrukturer, navnlig EFR-forummets stående undergruppe om den globale tilgang, i samarbejde med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil ved hjælp af EFR-plattformen og relevante overvågningsværktøjer og rapporterer til Rådet om fremskridtene med gennemførelsen af denne henstilling hvert andet år som led i sin rapportering hvert andet år om den globale tilgang til forskning og innovation. Det er ikke nødvendigt at oprette nye strukturer.

Det anbefales, at EFR-forummets stående undergruppe om den globale tilgang støtter indførelsen af fælles indikatorer, der finder anvendelse på alle aktører, der er involveret i Unionens videnskabsdiplomati, så der kan foretages en sammenhængende og systematisk overvågning af deres aktiviteter og fremskridt og dermed er mulighed for en effektiv indsamling af kollektive oplysninger til støtte for udviklingen af konvergerende tiltag blandt dem.

⁴¹ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/index_en.

⁴² <https://scientificadvice.eu/>.

⁴³ https://www.euda.europa.eu/publications/brochures/eu-ansa_en.

I denne forbindelse opfordres medlemsstaterne til på frivillig basis, og hvor det er muligt, at dele oplysninger med Kommissionen om deres nationale tilgange og initiativer som input til ovennævnte overvågnings- og rapporteringsaktiviteter fra Kommissionens side.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

Formand
